

Republika Srbija
VRHOVNI SUD SRBIJE
Rev 2983/05
20.04.2006. godina
Beograd

U IME NARODA

Vrhovni sud Srbije u Beogradu, u veću sastavljenom od sudija Slobodana Dražića, predsednika veća, Jelene Borovac, Vlaste Jovanović, mr Ljubice Jeremić i Biljane Dragojević, članova veća, u pravnoj stvari tužilje AA, protiv tuženog BB, čiji je punomoćnik BA, advokat, radi sticanja bez osnova, odlučujući o reviziji tužilje izjavljenoj protiv presude Okružnog suda u Pančevu broj GŽ. 2222/04 od 19. aprila 2005. godine, u sednici veća održanoj 20. aprila 2006. godine, doneo je

P R E S U D U

PREINAČUJE SE presuda Okružnog suda u Pančevu broj GŽ. 2222/04 od 19. aprila 2005. godine i presuda Opštinskog suda u Pančevu broj P. 3423/97 od 27. februara 2004. godine tako što se tužbeni zahtev tužilje delimično usvaja pa se obavezuje tuženi da joj isplati iznos od 12.271 EUR sa kamatom počev od 1.1.2002. godine pa do isplate, a na iznos od 24.000 DEM domicilnu kamatu počev od 16. aprila 1996. godine pa do 31.12.2001. godine i to sve u dinarskoj protivvrednosti po najpovoljnijem kursu po kojem poslovne banke plaćaju za ovu vrstu efektivne valute i da joj na ime troškova parničnog postupka isplati iznos od 200.400.00 dinara, sve u roku od 15 dana, dok se u preostalom delu tužbeni zahtev tužilje odbija.

Obavezuje se tuženi da tužilji na ime troškova revizijskog postupka isplati iznos od 155.364,00 dinara u roku od 15 dana.

U preostalom delu revizija tužilje SE ODBIJA.

O b r a z l o ž e n j e

Presudom Opštinskog suda u Pančevu broj P. 3423/97 od 27. februara 2004. godine odbijen je tužbeni zahtev tužilje kojim je tražila da sud obaveže tuženog da joj po pravnom osnovu neosnovanog obogaćenja isplati iznos od 28.700 DEM u dinarskoj protivvrednosti po najpovoljnijem kursu koji poslovne banke plaćaju za ovu vrstu efektivne valute sa domicilnom kamatom u dinarskoj protivvrednosti počev od 16. aprila 1996. godine pa do konačne isplate kao i troškove parničnog postupka, a sve u roku od 15 dana. Obavezana je tužilja da tuženom na ime troškova parničnog postupka isplati iznos od 84.900,00 dinara u roku od 15 dana. Odbijen je zahtev tužilje za naknadu troškova u iznosu od 3.400,00 dinara za zastupanje na odloženom ročištu od 12.9.2001. godine.

Okružni sud u Pančevu je presudom broj GŽ. 2222/04 od 19. aprila 2005. godine žalbu tužilje odbio i potvrdio navedenu presudu Opštinskog suda u Pančevu.

Tužilja je izjavila blagovremenu reviziju protiv naznačene presude Okružnog suda zbog bitne povrede odredaba parničnog postupka, nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja, pravilne primene materijalnog prava i odluke o troškovima postupka.

Revizija tužilje je delimično osnovana.

U provedenom postupku nisu počinjene bitne povrede postupka iz člana 354. stav 2. tačka 11. ZPP, na koju povredu Vrhovni sud Srbije pazi po službenoj dužnosti.

Iz utvrđenih činjenica proizilazi da su parnične stranke zaključile sporazum o kupoprodaji nepokretnosti po kojem je tužilja kao kupac u više navrata isplatila tuženom ukupno 24.000 DEM, ali da taj ugovor nije konačno ni zaključen niti realizovan jer tuženi nije uspeo da obezbedi urbanističko-tehničku dokumentaciju što je bila njegova obaveza pa je tužilja odustala od zaključenja kupoprodajnog ugovora. Novac je isplatila u toku 1991. godine a povraćaj datog novca tražila je počev od kraja 1992. godine a potom putem supruga tokom 1993. godine. U novembru mesecu 1993. godine tužilja se obratila Agenciji za pronalaženje ukradenih automobila „_“ čiji je vlasnik VV, a radi posredovanja prilikom povraćaja novca od tuženog. Tužilja je sa Agencijom „_“ VV zaključila ugovor kojim se pomenuti vlasnik obavezao da će pokušati da povрати dug. Tužilja je VV dala pismeno ovlašćenje koje je potpisala i overila u sudu dana 24.11.1994. godine, a kojim ga je ovlastila da u njeno ime i za njen račun potražuje dug od dužnika – tuženog GG. Ovo ovlašćenje tužilja nije nikada opozvala i u istom nije navedeno vreme trajanja. VV se obratio tuženom i pri tome mu pokazao navedeno ovlašćenje tražeći isplatu duga u iznosu od 24.000 DEM, koji tuženi nije osporio. Tuženi nije imao novac da vrati pa se sa VV dogovorio da sa njim zaključi ugovor o zajmu što je i učinjeno pa je ugovor i overen u sudu po kojem je VV zajmodavac, a tuženi zajmoprimac iznosa od 24.000 DEM sa rokom vraćanja do 25.3.1995. godine. Tužilja nije bila izveštena o zaključenju ovog ugovora. Tuženi je po priznanici od 13.2.1995. godine koja je overena u sudu uplatio iznos od 24.000 DEM VV, kao ovlašćenom licu tužilje.

Na osnovu ovih činjenica nižestepeni sudovi su zaključili da se tuženi isplatom iznosa od 24000 DM VV kao ovlašćenom licu tužilje, oslobodio svoje obaveze prema tužilji te da stoga tužilja neosnovano od tuženog sa pozivom na odredbu člana 210. Zakona o obligacionim odnosima potražuje utuženi iznos.

Osnovano se u reviziji tužilje ukazuje da su nižestepeni sudovi pogrešno primenili materijalno pravo kada su njen tužbeni zahtev odbili u celosti. Naime, iako su nižestepeni sudovi pravilno utvrdili sadržinu ovlašćenja kojim je tužilja ovlastila VV, vlasnika Agencije „_“ da u ime tužilje i za njen račun potražuje dug od dužnika GG, pogrešno su zaključili da iz ovako datog ovlašćenja proizilazi i ovlašćenje VV da primi novac u ime i za račun tužilje od GG. Potraživanje duga ne znači i prijem novca kako to pogrešno tumače nižestepeni sudovi. Time što je GG isplatio iznos od 24.000 DEM VV, ne proizilazi da je oslobođen obaveze prema tužilji jer je on sa VV imao posebne odnose koji su potpuno nezavisni od odnosa parničnih stranaka s obzirom na to da je sa VV zaključio ugovor o zajmu po kojem je tuženi dužnik iznosa od 24.000 nemačkih maraka. Činjenica da li je VV prekoračio ovlašćenje iz pismenog i overenog ovlašćenja koje mu je dala tužilja takođe nema značaja na odnos parničnih stranaka. Sudovi utvrđuju da je VV pokazao ovlašćenje tuženom. Prema tome tuženi je bio dužan da postupa samo u skladu sa tim ovlašćenjem i da novac preda lično tužilji na ruke jer je od nje novac i primio, a pomenutim ovlašćenjem tužilja nije ovlastila VV da novac u njeno ime primi. Prema tome kako tuženi i nadalje tužilji duguje iznos od 24.000 DEM što iznosi 12.271 EUR (prema kursu NBJ obračun 1 DEM je 1.95583 EUR) to je tuženi dužan da navedeni iznos isplati tužilji u dinarskoj protivvrednosti prema odredbi člana 210. Zakona o obligacionim odnosima. Na osnovu odredbe člana 214. Zakona o obligacionim odnosima na pripadajući iznos tužilji pripada i domicilna kamata u dinarskoj protivvrednosti u skladu sa njenim postavljenim zahtevom od dana utuženja 16. aprila 1996. godine pa do isplate.

Kako iz utvrđenih činjenica proizilazi da je tužilja tuženom isplatila na ime kupoprodajne cene 24.000 DEM a ne 28.700 DEM koji iznos tužbom potražuje, ocenjeno je da je njen tužbeni zahtev samo delimično osnovan.

Odluku o troškovima postupka sud je doneo na osnovu člana 166. stav 2., člana 164. st. 1. i 2., člana 154. stav 2. i člana 155. saveznog Zakona o parničnom postupku te u skladu sa advokatskom tarifom u primeni od 4.8.2003. godine (važila u vreme donošenja prvostepene presude) pa je obavezao tuženog da tužilji nadoknadi sledeće troškove: za sastav tužbe iznos od 6.600,00 dinara, za dva podneska po 6.600,00 dinara, za 13 održanih ročišta po 7.200,00 dinara i za 13 neodržanih ročišta u po ½ dela tarife za svako po 3.600,00 dinara, za sastav žalbe od 4.3.1997. godine 13.200,00 dinara, za taksu na tužbu 2.800,00 dinara, na presudu 24.200,00 dinara, a što iznosi ukupno 200.400,00 dinara.

Tužilji su dosuđeni i troškovi žalbenog i revizijskog postupka pa je obavezan tuženi da joj isplati troškove takse za žalbu od 3. avgusta 2005. godine u iznosu od 24.200,00 dinara, taksu za odluku drugostepenog suda 24.200,00 dinara, za taksu na reviziju iznos od 48.400,00 dinara i za taksu na revizijsku odluku iznos od 58.564,00 dinara, a što ukupno iznosi 155.364,00 dinara.

Imajući u vidu izloženo odlučeno je kao u izreci na osnovu člana 395. stav 1. saveznog Zakona o parničnom postupku koji se primenjuje na osnovu člana 491. stav 4. Zakona o parničnom postupku ("Službeni glasnik Republike Srbije" broj 125/04).

Predsednik veća – sudija

Slobodan Dražić, s.r.

Za tačnost otpravka

Upravitelj pisarnice

Mirjana Vojvodić

OK